

FUNDACJA

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
KANCELARIA GŁÓWNA	
Data wpływu	2026 -03- 11 -14-
L. dz.	.....

Wnoszący petycję:

, 4 marca 2026 r.

Sz.P. dr Agnieszka Dziemanowicz - Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5,
00-513 Warszawa

PETYCJA

Szanowny Panie Premierze!

Na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, działając w interesie publicznym, wnosimy o podjęcie działań legislacyjnych i organizacyjnych na rzecz lepszego zabezpieczenia dzieci oraz rodzin w pierwszych miesiącach po śmierci rodzica.

W Polsce każdego roku umiera ponad 400 000 osób. Wiele z nich zostawia za sobą dzieci i rodziny, które z dnia na dzień tracą część dochodu i jednocześnie muszą w ciągu kilku dni zorganizować pogrzeb. Zasiłek pogrzebowy pokrywa jedynie część tych kosztów, jednorazowe wsparcie dla dzieci, które doświadczyły straty rodzice nie istnieje, a wszystkie formalności pośmiertne trzeba załatwiać w wielu urzędach osobno i to w czasie, gdy rodzina przeżywa żałobę.

Zwracamy się z petycją o:

- Podwyższenie zasiłku pogrzebowego do kwoty 10 000** do 1 stycznia 2028 poprzez przygotowanie odpowiednich zmian przepisów regulujących wysokość zasiłku pogrzebowego z systemu ubezpieczeń społecznych, tak aby jego wartość odpowiadała w większym stopniu realnym kosztom organizacji pogrzebu w Polsce i była co roku rewaloryzowana zgodnie z inflacją .
- Wprowadzenie jednorazowego zasiłku w wysokości 3 000 zł na każde dziecko po zmarłym rodzicu, przystępującego:**
  - dzieciom do ukończenia 18. roku życia,
  - dzieciom do ukończenia 26. roku życia, jeżeli kontynuują naukę,

uruchamianego z automatu po zgłoszeniu zgonu rodzica i ustaleniu, że dziecko spełnia powyższe warunki, wypłacanego w trybie pilnym na wskazane konto opiekuna prawnego dziecka lub pełnoletniego dziecka.

Zasitek ten powinien mieć charakter jednorazowego wsparcia kryzysowego, niezależnego od renty rodzinnej oraz świadczeń wychowawczych (np. 800+), służącego pokryciu nagłych wydatków rodziny w pierwszych tygodniach po śmierci rodzica.

3. Wprowadzenie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych jednego „okienka” (jednej ścieżki) obsługi spraw po śmierci rodzica, obejmującego:

- a) złożenie jednego wniosku przez członka rodziny (lub wskazanego pełnomocnika),
- b) automatyczne wszczęcie na jego podstawie procedur dotyczących:

- przyznania i wypłaty zasiłku pogrzebowego,
- przyznania i wypłaty jednorazowego zasiłku 3 000 zł na każde dziecko,
- ustalenia prawa do renty rodzinnej oraz innych świadczeń należnych po zmarłym, – uruchomienia ścieżek wsparcia dla rodzin z dziećmi (w tym informacji o przysługujących świadczeniach i możliwościach uzyskania pomocy w trybie pilnym),

c) obsługę tej ścieżki w trybie pilnym, z pierwszeństwem załatwienia spraw dotyczących dzieci po śmierci rodzica.

4. Zaprojektowanie rozwiązań umożliwiających maksymalną automatyzację uruchamiania świadczeń na rzecz dzieci po śmierci rodzica, z wykorzystaniem istniejących rejestrów i systemów (w szczególności rejestru stanu cywilnego, systemów ZUS oraz systemów obsługujących świadczenia na dzieci), tak aby:

- po zarejestrowaniu zgonu rodzica ZUS mógł niezwłocznie zidentyfikować potencjalnych uprawnionych członków rodziny,
- rodzina otrzymywała jasną informację „co dalej” oraz wsparcie w wypełnieniu niezbędnych formalności,
- w możliwie najszerszym zakresie ograniczyć konieczność wielokrotnego składania tych samych danych w różnych formularzach i instytucjach.

UZASADNIENIE

1. Realne koszty pogrzebu a obecny zasiłek pogrzebowy

Dostępne analizy rządowe i branżowe pokazują, że całkowity koszt pogrzebu (wraz z nagrobkiem) w Polsce wynosi obecnie najczęściej od ok. 10 000 do 14 000 zł, a w dużych miastach - jeszcze więcej.

Pomimo podwyższenia zasiłku pogrzebowego do 7 000 zł od 1 stycznia 2026 r., świadczenie to pokrywa jedynie część realnych wydatków związanych z pochówkiem.

W praktyce oznacza to, że w ciągu kilku dni od śmierci bliskiej osoby rodzina musi zorganizować pogrzeb i bardzo często dopłacić z własnych środków kilka tysięcy złotych, nierzadko kosztem zadłużenia lub rezygnacji z innych podstawowych wydatków.

Podniesienie zasiłku pogrzebowego do 10 000 pozwoli na lepsze dostosowanie jego wysokości do realnych kosztów i da państwu czas na odpowiednie zaplanowanie tej zmiany w budżecie.

2. Luka finansowa i formalna w pierwszych tygodniach po śmierci rodzica

Po śmierci rodzica rodzina traci część dochodu, a jednocześnie musi zmierzyć się z dużym, jednorazowym wydatkiem na pogrzeb. Renta rodzinna - choć jest istotnym elementem zabezpieczenia - nie przysługuje automatycznie. Konieczne jest złożenie wniosku, dostarczenie szeregu dokumentów i oczekiwanie na decyzję.

W praktyce oznacza to dla wielu rodzin tygodnie niepewności i okres, w którym brakuje stabilnych dochodów, szczególnie istotnych, gdy w rodzinie są dzieci. W tym czasie pojawiają się dodatkowe, nagłe koszty (dojazdy, leki, wsparcie psychologiczne, opieka nad dziećmi), które trudno sfinansować wyłącznie z oszczędności.

Wprowadzenie jednorazowego zasiłku 3 000 zł na każde dziecko po zmarłym rodzicu, uruchamianego z automatu, stanowiłoby prosty i czytelny mechanizm wsparcia kryzysowego, który:

- nie zastępuje renty rodzinnej ani świadczeń wychowawczych (800+),
- ma jasną, z góry znaną kwotę,
- trafia do rodziny szybko, bez skomplikowanych procedur.

3. Potrzeba jednego „okienka” i uproszczenia procedur

W naszej ocenie jednym z kluczowych kierunków zmian powinno być uproszczenie i zintegrowanie procedur po śmierci rodzica w ramach jednego „okienka” w ZUS, które:

- przyjmuje jedno zgłoszenie/wniosek od rodzin,
- automatycznie uruchamia wszystkie dostępne ścieżki świadczeń (zasiłek pogrzebowy, jednorazowy zasiłek dla dzieci, renta rodzinna, świadczenia na dzieci, inne formy wsparcia),
- prowadzi sprawę w trybie pilnym, z uwzględnieniem szczególnej sytuacji dzieci w żałobie.

W innych obszarach administracji publicznej podejmowane są już działania na rzecz upraszczania procedur i ograniczania liczby wymaganych dokumentów. Wprowadzenie analogicznego podejścia w tak wrażliwej sytuacji, jak śmierć rodzica, jest naturalnym i pilnym krokiem w kierunku bardziej przyjaznego obywatelom systemu.

4. Interes dzieci i rodzin

Celem niniejszej petycji jest poprawa systemowego wsparcia dla dzieci i rodzin po śmierci rodzica.

Proponowane rozwiązania:

- zmniejszą ryzyko nagłego załamania sytuacji finansowej rodziny,
- ograniczą konieczność zadłużania się z powodu kosztów pogrzebu,
- skrócą czas oczekiwania na świadczenia dzięki lepszej organizacji procedur,
- zapewnią dzieciom jednorazowe wsparcie finansowe w najbardziej krytycznym momencie,
- pozwolą, aby w pierwszych tygodniach po śmierci bliskiej osoby rodzina mogła skupić się na żałobie, a nie na bieganiu po urzędach.

Mając na uwadze powyższe argumenty, wnosimy o:

1. Przygotowanie i przedłożenie stosownych projektów aktów prawnych podwyższających zasiłek pogrzebowy do 10 000 zł.
2. Wprowadzenie do systemu ubezpieczeń społecznych jednorazowego zasiłku w wysokości 3 000 zł na każde dziecko po zmarłym rodzicu, przysługującego dzieciom do 18. roku życia oraz do 26. roku życia w przypadku kontynuowania nauki, uruchamianego automatycznie po zgłoszeniu zgonu rodzica.
3. Podjęcie prac legislacyjnych i organizacyjnych zmierzających do stworzenia w ZUS jednego „okienka” obsługi spraw po śmierci rodzica, obejmującego w szczególności zasiłek pogrzebowy, jednorazowy zasiłek dla dzieci, rentę rodzinną oraz powiązane świadczenia i formy wsparcia dla rodzin z dziećmi.

Z wyrazami szacunku,

Prezes Zarządu

Rada Fundacji